

Skatteministeriet

18. marts 2020
J.nr. 2020 - 2375

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 289 af 26. februar 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Søren Schou

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse provenuvirkningen ved at omlægge bo- og gaveafgiften, således at bundgrænsen hæves til henholdsvis 400.000 kr., 450.000 kr. og 500.000 kr., og at der indføres en højere skattesats på 30 pct. ved arv på henholdsvis 750.000 kr., 1 mio. kr., 1,5 mio. kr., 2 mio. kr., 2,5 mio. kr. og 3 mio. kr. som opgjort i svar på SAU alm. del – spørgsmål 505 (folketingsåret 2017-18)? Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb og efter tilbageløb og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2020-2025 samt i varig virkning. Der bedes her anvendt 2020-niveau og faste 2020-priser. Ministeren bedes også opgøre virkningen på råderummet i 2020-priser og opgøre fordelingsvirkningen ved skatteændringerne opgjort som virkningen på disponibel indkomst i kroner og øre samt i pct. af disponibel indkomst opdelt for 10 indkomstdeciler. For den 10. indkomstdecil bedes også opdelt på percentiler. Endvidere bedes skatteændringens virkning på Gini-koefficienten oplyst for samtlige modeller. Endeligt bedes ministeren beskrive, hvilke aktiver der er inkluderet i beregningsgrundlaget, herunder om unoterede aktier indgår.

Svar

Efter gældende regler er satsen for boafgiften 15 pct. Ved beregning af boafgift gives et bundfradrag i afgiftsgrundlaget på 301.900 kr. (2020). Hertil kommer en tillægsboafgift på 25 pct., hvis arven efter fradrag udloddes til ikke-nærtbeslægtede arvinger.

Spørgsmålet forstås således, at det gældende bundfradrag forhøjes, samtidig med at der indføres en ny afgift på 15 pct. af den del af afgiftsgrundlaget, der overstiger en ny grænse.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser af en omlægning af boafgiften

Mia. kr. (2020-niveau)	Bundfradrag for nyt progressionstrin (mio. kr.)					
	0,75	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
<i>Forhøjelse af bundfradrag til 400.000 kr.</i>						
Umiddelbar virkning	2,6	2,1	1,6	1,2	0,9	0,8
Virkning efter tilbageløb	2,0	1,6	1,2	0,9	0,7	0,6
Virkning efter tilbageløb og adfærd ¹⁾	2,0	1,6	1,2	0,9	0,7	0,6
<i>Forhøjelse af bundfradrag til 450.000 kr.</i>						
Umiddelbar virkning	2,4	2,0	1,4	1,0	0,8	0,6
Virkning efter tilbageløb	1,9	1,5	1,1	0,8	0,6	0,5
Virkning efter tilbageløb og adfærd ¹⁾	1,9	1,5	1,1	0,8	0,6	0,5
<i>Forhøjelse af bundfradrag til 500.000 kr.</i>						
Umiddelbar virkning	2,3	1,8	1,3	0,9	0,7	0,5
Virkning efter tilbageløb	1,8	1,4	1,0	0,7	0,5	0,4
Virkning efter tilbageløb og adfærd ¹⁾	1,8	1,4	1,0	0,7	0,5	0,4

Anm.: Forudsat at det nye progressionstrin i lighed med det gældende bundfradrag er dobbelt ved uskiftet bo. Gaveafgiften er ikke medregnet.

1) Ændringerne skønnes ikke at have adfærdsmæssige virkninger af provenumæssig betydning.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra lovmodellens fuldtællinger og en stikprøve på 33 pct. af befolkningen.

Det skønnes, at en forhøjelse af bundfradraget fra 301.900 kr. til 400.000 kr. samt indførelse af en yderligere afgift på 15 pct. af afgiftsgrundlaget ud over 750.000 kr. medfører et merprovenu på ca. 2,6 mia. i umiddelbar virkning og ca. 2,0 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 1*.^{1,2} Skønnet er hæftet med stor usikkerhed. Tabellen viser endvidere en række kombinationer af forhøjelse af bundfradraget og grænse for den progressive afgift. Provenuvirkningen i tabellen svarer både til provenuvirkningen for årene 2020-2025 og den varige virkning. Det er forudsat, at virkningen på det finanspolitiske råderum for de enkelte år svarer til virkningen efter tilbageløb og adfærd for disse år. Den varige virkning efter tilbageløb og adfærd svarer til påvirkningen af den finanspolitiske holdbarhed.

Beregningsgrundlaget bygger på formueoplysninger, der omfatter kendte (registrerede) aktiver og passiver, inkl. real formue bortset fra pension. Pensionsformuen er ikke medregnet, da den i mange tilfælde kun delvis eller slet ikke kommer til udbetaling, idet en relativt stor del af pensionsformuen udgøres af livrenteordninger, der bortfalder ved dødsfald. Ejerskab af ikke-noterede aktier indgår typisk ikke i formueopgørelsen. Det samme er tilfældet for kontantformuer samt andre værdier, der ikke er registrerede, fx lystbåde, kunstsamlinger mv.

Der er yderligere spurgt til de fordelingsmæssige konsekvenser ved de forskellige omlægninger af boafgiften. Det bemærkes, at arv ikke defineres som indkomst og dermed ikke indgår i den disponible indkomst. Det betyder, at ændringer i boafgiften principielt ikke påvirker den disponible indkomst og Gini-koefficienten. For at belyse fordelings effekter for arvingerne er i stedet taget udgangspunkt i omlægningens virkning på den disponible indkomst korrigeret for arv i husstanden.³ Da der ikke foreligger oplysninger om, hvem arven udloddes til, er det beregningsteknisk antaget, at arven udloddes til afdødes børn.

Det skønnes med stor usikkerhed, at en forhøjelse af bundfradraget fra 301.900 kr. til 400.000 kr. øger den justerede Gini-koefficient med ca. 0,02 pct.-point, *jf. tabel 2*, mens indførelse af en yderligere afgift på 15 pct. af afgiftsgrundlaget ud over 750.000 kr. reducerer den justerede Gini-koefficient med ca. 0,17 pct.-point, *jf. tabel 3a*. I tabel 2, 3a og 3b findes de fordelingsmæssige konsekvenser af hhv. forhøjelse af bundfradraget og indførelsen af en yderligere afgift på 15 pct.

¹ Der findes ikke registerdata om grundlaget for boafgiften, dvs. boers arvebeholdninger og formuer. Det er på den baggrund ikke muligt præcist at opgøre størrelsen af arvebeholdningerne eller konsekvenserne for disse ved ændringer af reglerne. Beregningerne er i stedet baseret på lovmodelldata om formuer ultimo 2016 for afdøde i 2017.

² Fra og med 2020 er satsen for erhvervsvirksomheder der overdrages til et nært familiemedlem mv. forhøjet fra 5 pct. til 15 pct., *jf. L 76 (2019-20)*. Beregningerne er derfor ikke direkte sammenlignelige med tidligere beregninger på området. Det er forudsat, at den progressive boafgift også skal gælde ved overdragelse af erhvervsvirksomheder.

³ Fordelingseffekterne for arvinger er beregnet ved at den ændrede beskatning af arv sættes i forhold til den disponible indkomst inkl. arv beskattet efter gældende regler.

Tabel 2. Fordelingsmæssige konsekvenser ved forhøjelse af bundfradrag for boafgift (arvinger)

<i>Decil</i>	Forhøjelse af bundfradrag til 400.000 kr.		Forhøjelse af bundfradrag til 450.000 kr.		Forhøjelse af bundfradrag til 500.000 kr.	
	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
1.	30	0,03	50	0,05	60	0,06
2.	30	0,02	50	0,03	60	0,04
3.	40	0,02	60	0,03	70	0,04
4.	50	0,02	70	0,03	90	0,04
5.	60	0,02	80	0,03	110	0,04
6.	70	0,03	100	0,04	130	0,05
7.	90	0,03	120	0,04	160	0,05
8.	100	0,03	150	0,04	190	0,06
9.	120	0,03	170	0,04	220	0,06
10.	160	0,02	230	0,04	310	0,05
Alle	70	0,03	110	0,04	140	0,05
<i>Percentil</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
91.	130	0,03	190	0,04	250	0,06
92.	150	0,03	220	0,05	290	0,06
93.	140	0,03	210	0,04	270	0,06
94.	140	0,03	210	0,04	270	0,06
95.	160	0,03	240	0,05	310	0,06
96.	170	0,03	250	0,04	320	0,06
97.	180	0,03	260	0,04	340	0,06
98.	170	0,03	250	0,04	330	0,05
99.	170	0,02	250	0,03	330	0,04
100.	180	0,01	270	0,02	350	0,02
91.-100. percentil	160	0,02	230	0,04	310	0,05
Ændring af Gini-koefficient	0,02		0,02		0,03	

Anm.: Arv indgår ikke i opgørelsen af den disponible indkomst, og ændringer af boafgiften påvirker derfor principielt ikke indkomstfordelingen. For at beregne virkningen på indkomstfordelingen er der anvendt et justeret indkomstbegreb, hvor den disponible indkomst er justeret for arv efter skat.

Det er kun muligt at lave fordelingsberegninger i de tilfælde, hvor afdødes børn kan findes i registrene. Dette er tilfældet for ca. 65 pct. af formuen. Herefter er der opregnet proportionalt med den samlede provenuvirkning.

Indkomstdecilerne er udelukkende inddelt efter disponibel indkomst.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra lovmodellens fuldtællinger og en stikprøve på 33 pct. af befolkningen.

Tabel 3.a Fordelingsmæssige konsekvenser ved nyt progressionstrin for boafgift (arvinger)

<i>Decil</i>	Bundfradrag for nyt progressionstrin på 0,75 mio. kr.		Bundfradrag for nyt progressionstrin på 1,0 mio. kr.		Bundfradrag for nyt progressionstrin på 1,5 mio. kr.	
	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
1.	-380	-0,41	-340	-0,36	-270	-0,06
2.	-320	-0,20	-270	-0,17	-210	-0,04
3.	-340	-0,18	-290	-0,16	-230	-0,04
4.	-360	-0,17	-310	-0,14	-230	-0,04
5.	-520	-0,22	-450	-0,19	-360	-0,04
6.	-490	-0,18	-400	-0,15	-290	-0,05
7.	-730	-0,24	-610	-0,20	-460	-0,05
8.	-760	-0,22	-630	-0,18	-460	-0,06
9.	-990	-0,25	-830	-0,21	-610	-0,06
10.	-2.180	-0,33	-1.940	-0,30	-1.580	-0,05
Alle	-710	-0,25	-610	-0,21	-470	-0,16
<i>Percentil</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
91.	-1.170	-0,26	-990	-0,22	-740	-0,16
92.	-1.700	-0,36	-1.480	-0,32	-1.160	-0,25
93.	-1.400	-0,29	-1.190	-0,25	-900	-0,19
94.	-1.320	-0,26	-1.100	-0,22	-790	-0,16
95.	-1.590	-0,30	-1.340	-0,26	-1.000	-0,19
96.	-2.090	-0,38	-1.840	-0,33	-1.460	-0,26
97.	-1.900	-0,32	-1.620	-0,28	-1.230	-0,21
98.	-2.910	-0,45	-2.630	-0,41	-2.200	-0,34
99.	-2.410	-0,32	-2.150	-0,29	-1.750	-0,23
100.	-5.350	-0,33	-5.050	-0,31	-4.580	-0,28
91.-100. percentil	-2.180	-0,33	-1.940	-0,30	-1.580	0,05
Ændring af Gini-koefficient	-0,17		-0,14		-0,11	

Anmærkning og kilder: Se tabel 2.

Tabel 3.b Fordelingsmæssige konsekvenser ved nyt progressionstrin for boafgiften (arvinger)

<i>Decil</i>	Bundfradrag for nyt progressionstrin på 2,0 mio. kr.		Bundfradrag for nyt progressionstrin på 2,5 mio. kr.		Bundfradrag for nyt progressionstrin på 3,0 mio. kr.	
	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
1.	-220	-0,24	-190	-0,20	-160	0,06
2.	-180	-0,11	-150	-0,09	-130	0,04
3.	-190	-0,10	-160	-0,09	-150	0,04
4.	-180	-0,09	-150	-0,07	-130	0,04
5.	-300	-0,13	-260	-0,11	-230	0,04
6.	-220	-0,08	-170	-0,06	-140	0,05
7.	-370	-0,12	-300	-0,10	-250	0,05
8.	-350	-0,10	-280	-0,08	-240	0,06
9.	-470	-0,12	-380	-0,09	-310	0,06
10.	-1.330	-0,20	-1.160	-0,18	-1.020	0,05
Alle	-380	-0,13	-320	-0,11	-280	-0,10
<i>Percentil</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
91.	-590	-0,13	-490	-0,11	-420	-0,09
92.	-960	-0,20	-810	-0,17	-700	-0,15
93.	-710	-0,15	-580	-0,12	-490	-0,10
94.	-600	-0,12	-470	-0,09	-360	-0,07
95.	-780	-0,15	-630	-0,12	-520	-0,10
96.	-1.180	-0,21	-980	-0,18	-840	-0,15
97.	-960	-0,16	-770	-0,13	-620	-0,11
98.	-1.890	-0,29	-1.690	-0,26	-1.510	-0,23
99.	-1.460	-0,19	-1.250	-0,17	-1.090	-0,15
100.	-4.210	-0,26	-3.920	-0,24	-3.690	-0,23
91.-100. percentil	-1.330	-0,20	-1.160	-0,18	-1.020	0,05
Ændring af Gini-koefficient	-0,09		-0,08		-0,07	

Anmærkning og kilder: Se tabel 2.